

Projektna naloga iz informatike

Druga svetovna vojna

Uvod.....	2
Vzroki vojne.....	3
Svet pred vojno.....	4
Sudetska kriza in izvajanje vojne.....	5
Vojna v letu 1940.....	6

Norveška operacija.....	6
Pad Francije.....	6
.....	6
Vojna v letu 1941.....	7
Barbarossa.....	7
Načrt za napad.....	7
Tajnost nemških načrtov.....	7
Vojaška premoč.....	7
22.6.1941.....	7
Bitka za Balkan.....	8
Napad na Jugoslavijo in Grčijo.....	8
Vojna postane svetovna.....	8
Vojna v letu 1942.....	9
Vojna na Atlantiku.....	9
REZULTATI PODMORNIŠKE VOJNE NA ATLANTIKU 1939-1945 (v 1000 tonah). 9	
Razlogi za zmago zavezniških sil.....	9
Vzhodna fronta.....	9
Vojna v letu 1943.....	10
"Bakla" v Afriki.....	10
Pad Italije.....	10
Teheranska konferenca.....	10
Vojna v letu 1944.....	11
Osvobajanje Francije.....	11
Zlom Nemških vzhodnih zaveznikov.....	11
Vojna v letu 1945.....	12
Zlom Nemčije.....	12
Kapitulacija Japonske.....	12
Jugoslavija po vojni.....	13

Uvod

Druga svetovna vojna je bil najbolj obsežen in najdražji oborožen spopad v zgodovini sveta, ki je vključeval večino svetovnih držav. Odvijal se je hkrati po celem svetu in je približno 50

milijonov ljudi stal življenja. Boj se je odvijal večinoma med Francijo, Združenim Kraljestvom, Sovjetsko zvezo, Kitajsko in Združenim državam Amerike proti Nemčiji, Italiji in Japonski, oziroma med zavezniki in silami osi.

ZAVEZNIKI	SILE OSI
Francija	Nemčija
Velika Britanija	Italija
Kitajska	Japonska
ZDA	Madžarska
Sovjetska Zveza	Bolgarija
Jugoslavija	Romunija
Poljska	Finska

Vzroki vojne

Lahko, bi rekli, da velik del vzroka druge svetovne vojne ima korenine v vzrokih prve svetovne vojne.

Nemčija, Italija in Japonska so se v 19. stoletju relativno kasneje razvile, kot moderne industrijske države in so močno zaostajale v ustvarjanju kolonijalnih imperijev v primerjavi z Veliko Britanijo ter Francijo. Nemčija je v prvi svetovni vojni bila poražena in je po Versaillski mirovni pogodbi izgubila kolonije tako, da je bila postavljena v še slabši položaj. Italija in Japonska, čeprav sta bili na strani zmagovalcev, sta bili razočarani na svoj vojni plen.

Nacionalizem, ki je predstavljal dominantno ideologijo Evrope v 19. stoletju, je povečal svoj vpliv v vzhodni Evropi, kjer so na ruševinah starih treh carstev-Otomanskega, Ruskega in Avstro-ogrskega po dolgotrajnem postopku formirane nacionalne države. V večini primerov se meje niso ujemale z etničnim mejam, ki je bil stalen izvor iredentizma in napetosti, ko so nekatere nove države (Kraljevina SHS, Čehoslovaška in deloma Poljska), po sestavi so bile več etnične in obremenjene z notranjimi nemiri. Nacionalizem se tudi uveljavi v Aziji, še bolj na evropskih kolonijah sil, ki so svoj položaj zamišljali kot izdajo versajskih principov. Nacionalizem se je nadaljeval kazati kot rasizem, ki je imel važno vlogo v poslabšanju odnosov med ZDA in Japonsko.

Novi faktor je predstavljal tudi dveh ideologij fašizma in komunizma, ki sta vsak na svoj način radikalno alternativo, ki so se medsebojno križali v mednarodni politiki.

Svet pred vojno

Izviranje druge svetovne vojne je bil proces ki je trajal skoraj celo desetletje in v katerem je glavni krivec Velika ekonomska kriza, ki je začela v ZDA (združene države Amerike) v oktobru leta 1929. Pokazala se je čez globalno rast nezaposlenosti in siromaštva, ki je mase prebivalstva v mnogih državah vrtelo z ekstremnimi ideologijami z leve in desne strani, a v mnogih državah privedlo do med etničnimi napetosti zlasti v vzhodni Evropi, kjer je prišlo do naglega naraščanja antisemitizma. V mnogih državah, zlasti v tistih, ki so ekonomsko zaostajale za Veliko Britanijo ter Francijo, je kriza prinesla do razmišljanja, da versajska pogodba predstavlja zavoro njihovega ekonomskega razvoja in da se mora zamenjati, če je potrebno tudi z oboroženimi silami.

Prva manifestacija tega procesa se je zgodila na Japonski, ki je kot zemlja brez svojih mnogih pomembnih virov, bila zelo ekonomično oslABLJENA. Kot posledica tega je v japonskem vladajočem krogu, začel kuhati militarizem. Leta 1931 so Japonci izvedli invazijo na kitajsko provinco Mandžurijo in v njej vzpostavili marionetsko oblast na čelu z bivšim kitajskim carjem Pu Yiem. Mnogi japonski in tudi drugi zgodovinarji smatrajo, da je ta dogodek začne 2. svetovno vojno. Zahodne sile utrujene in prezaposlen z ekonomsko krizo, tako da niso reagirale na ta dogodek.

V nemški Weimarski republiki je ekonomska kriza izzvala rekordno nezaposlenost in naglo osiromašenje prebivalstva. V začetku 1933. leta je ponudila rešitev teh problemov Nacionalsocialistična stranka Adolfa Hitlerja in vzpostavila fašistični režim. Temelj nacistične ideologije je predstavljala rasistična zamisel o širjenju nemškega življenjskega prostora (*lebensraum*) na vzhod, na ozemlje Slovanskih narodov. Na krajši rok se je ta ideologija manifestirala kot zastavljen cilj zbiranja vseh držav v katerih živi nemška manjšina v eno edinstveno državo - Veliko Nemčijo. Nacistična vlada postopno odstranila ukaze Versajskega sporazuma in začela s ponovno izdelavo (na veliko) orožij.

Sudetska kriza in izvajanje vojne

Hitlerjeva Nemčija je prvo direktno akcijo kršenja Versajske pogodbe naredila leta 1936 z pošiljanjem Wehrmachta na levo obalo Rajne, katera je bila v predhodnih letih demilitarizirana. Pomanjkanje bilo kakšne reakcije na to provokacijo je naciste prepričalo da bodo v prihodnosti lahko naredili podobne korake.

Potem ko je leta 1937 med Nemčijo, Italijo in Japonsko podpisan trojni pakt, je Nemčija leta 1938 sprožila nasilno akcijo tako imenovano Anschluss Avstrije. Hitlerov režim je to potezo pokazal na trditev, da se mnogo Avstrijcev smatra kot del nemške nacije od katere so ločeni z umetno mejo.

Hitler je podoben izgovor uporabil na Sudetih- oblast Čehoslovaške kjer so Nemci predstavljali večino. Čehoslovaška vlada je bila pripravljena, da se menjavi mej odprejo z orožjem, računali so na svoje zaveznike Francoze. Medtem pa britanska vlada še ni bila pripravljena na spopad pa je nagovorila Francoze, da 30. septembra 1938 skupaj podpišejo Münchenski sporazum v katerem je Nemčiji priznana pravica na sudete. Puščena na cedilu, Čehoslovaška vlada je podlegla nemškimi ultimatom. Ko je del svetovne javnosti bil šokiran in razočaran je velik del zahodne javnosti mislil, da je to popravljjanje versajske pogodbe ter prilika da se na svetu nekaj časa ustvari mir.

Vojna v letu 1940

Norveška operacija

Zimska vojna je zavezniškimi načrtovalci naredila zanimivo Skandinavijo. Narejeni so bili načrti, da bi se poslal cel korpus s ciljem, da pomagajo Finski. To je bil kasneje izgovor blokade, da nebi Nemci prišli do bogatih rudnikov železa v Švedski. Na načrtih se je nadaljevalo delati, tudi po kapitulaciji Finske marca leta 1940.

Vznemirjen Hitler, ko je slišal za ta načrt, je ukazal da se pripravi invazija na Norveško in Dansko. 9. aprila leta 1940 so Nemci brez odpora osvojili Dansko. V Norveški so se kralj in vojska upirali, ampak so Nemci koristili letalstvo in hitro osvajanje aerodromov. Čeprav je RN nemški mornarici zadal velike škode, je Norveška v juniju leta 1940 padla pod polno kontrolo Nemčije.

Pad Francije

10. maja, je po večkratnem prestavljanju in zamenjevanjem načrtov, odprla velika nemška ofenziva na zahodni fronti.

Kot je bilo pričakovano je Nemčija Francijo napadla preko teritorija nevtralne Belgije. Zaradi tega so zavezniki takoj poslali svoje največje in najboljše korpuse v notranjost Belgije, da jih tam zaustavijo.

Kar se ni pričakovalo je bilo to, da bo Nemčija skupaj z Belgijo napadla Nizozemsko, ki je pet dni po bombardiranju na Rotterdam takoj kapitulirala. Zato se je glavni udar čez gozdne Ardene, za katere je držalo, da so neprehodni za tanke in druga moderna vozila.

Francoske oblasti so bile presenečene nad to potezo in niso mogli ponuditi odpor tistim ljudem na jugu Francije. Nemci so prečkali reko Meuse pri Sedanu in tako odsekali glavnino zavezniške vojske v Belgiji. Poskusi da se nemški klin razbije niso uspeli, a 28. maja je Belgija službeno kapitulirala. Zavezniške sile so bile stisnjene na vse bolj manjšo območje Dunkerque, kjer je do 4. junija izvedena ena najuspešnejših evakuacij v vojni zgodovini.

Osvajanje območja Dunkerque je Nemcem omogočilo, da se obrnejo proti jugu, proti skoraj uničenim enotam Francije. 5. junija je začela ofenziva, ki je hitro prebila njihove položaje. Francoske enote je z vse večjim defetizmom in beguncem prišla do mišljenja, da ta upor nima smisla.

Vojna v letu 1941

Barbarossa

Je ime za največjo vojaško operacijo vseh časov, ime za Hitlerjevo uvodno ofenzivo na vzhodni fronti.

Načrt za napad

Nemške sile so bile razporejene v 3 armadne skupine. Armadna skupina sever, ki je imela osnovno nalogo da zavaruje ruska pristanišča v baltiškem morju in vzpostavi kopensko povezavo s Finsko, armadna skupina center je imela za osnovni cilj uničenje jedra ruske Rdeče armade in ob uspešnem napredovanju zavzete Moskve. Armadna skupina jug je imela za osnovno nalogo prodor do kavkaških naftnih polj, kar naj bi zagotovilo popolno avtonomijo nemške industrije.

Tajnost nemških načrtov

Hitler je Stalina prepričeval o miroljubnih namerah in ga celo obveščeval o premiku čet, saj tega ni mogel skriti pred zahodnimi obveščevalci. Hitler je svoje namere skrival celo pred Mussolinijem in prikrival slabljenje svojih sil v Severni Afriki in na zahodu. Ukazal je celo vzdrževanje pritiska na Veliko Britanijo. Napad je bil zaradi zahtevnosti priprav in neugodnih vremenskih pogojev načrtovan za pomlad 1941, vendar ga je zaustavil nemirni Balkan.

Vojaška premoč

Neposredno pred napadom je imela Nemčija na vzhodni fronti 148 divizij, to vključuje rezervo, ki je že bila na fronti in v tranzitu kar je spet predstavljalo 27 divizij. Luftwaffe je prispevala 4., 1. in 2. zračno floto, kar je pomenilo 4570 letal (če štejemo še 500 romunskih letal). Vloga mornarice je bila omejena na Baltiško in Črno morje ter neposredno na fronto zaenkrat ni imela pomembnejšega vpliva. SZ je imela v času napada na svoji strani 38 pehotnih divizij, v zaledju pa se je oblikovala sila velikosti 100 divizij. Letala Sovjetskega vojnega letalstva so bila večinoma zastarela in skoraj neuporabna proti nemškim lovcem.

22.6.1941

Napad se je začel z topniškim obstreljevanjem 22.6.1941 ob 4.zjutraj. Luftwaffe je hitro izpolnila cilj prevlade v zraku, saj je do poldneva bilo na tleh uničenih okoli 1200 letal. Ob šestih je prešla v napad tudi glavnina sil in napredovala skoraj neovirano. Prvi dan so nemške sile prodrle 15-20 km na sovjetsko ozemlje. Sovjeti so sicer izvajali protinapade vendar brezuspešno. Severna armadna skupina sever je 9.7. dosegla dosegla ugoden položaj za napad na Leningrad. Isti dan je armadna skupina "jug" dosegla položaj za napad na Kijev. Armadna skupina "center" je 30.9. začela prvo ofenzivo na Moskvo. Druga ofenziva se je začela 16.11. in je bila ustavljena 26km pred Moskvo tri tedne kasneje. V istem času so se nemške skupine na severu povezovale s Finci, na jugu pa pridobivale ugoden položaj za napad na Kavkaz. Nemške sile so izgubile 24,5% sil ali 767.415 ljudi. Barbarossa se je končala s sovjetsko decembrsko protiofenzivo na moskovskem območju, kar je omogočila izmučenost nemških sil, njihova nepravočasna in nepopolna oskrba ter prezgodnja zima."

Bitka za Balkan

Hitler je pred napadom na Sovjetsko zvezo želel na svojo stran pridobiti države Jugovzhodne Evrope. To območje je bilo idealno za graditev vojaških oporišč, in je imelo strateško pomembno lego. Predstavljalo je dostop v Sredozemlje. Od tam se je odprla pot preko Sueškega prekopa do Bližnjega vzhoda ter preko Bosporja do Sovjetske zveze.

Romunija, Bolgarija in Madžarska so popustile nemškemu pritisku in pristopile k trojnemu paktu. V Kraljevini Jugoslaviji in Grčiji pa sta bili vladi naklonjeni Veliki Britaniji. Kraljevina Jugoslavija je 25. marca 1941 pristopila k trojnemu paktu, zaradi česar so v več mestih po državi izbruhnile demonstracije. Vojska, tradicionalno navezana na Francijo in Veliko Britanijo, je izvedla državni udar. Hitler je besnel. Prodora na vzhod si z nemirnim Balkanom na desnem boku ni mogel privoščiti. Ukazal je napad na Grčijo in Jugoslavijo.

Napad na Jugoslavijo in Grčijo

Se je začel 6. april 1941 z bombardiranjem Beograda in prometnih poti. V napadu so sodelovale nemške, italijanske, madžarske, romunske in bolgarske čete. Jugoslovanska vojska ni dolgo vzdržala, tako da so sredi meseca podpisali brezpogojno kapitulacijo.

Kralj Peter Karađorđević in vlada sta se umaknila v Kairo, od tam pa v London.

Na večji odpor so Nemci naleteli v Grčiji, vendar je šibka grška armada, kljub britanski podpori, konec meseca kapitulirala. V maju 1941 so nemški padalci zasedli strateško pomemben otok Kreto. Jugovzhodna Evropa je bila podrejena. Nekatera ozemlja so se prostovoljno priključila k trojnemu paktu, druga so priključili nasilno.

Vojna postane svetovna

Hitlerjev uspeh je na Vzhodu podžigal tudi Japonce. Začeli so svoj osvajalni pohod. Cilj so jim bile britanske in ameriške tihomorske posesti.

7. decembra 1941 so Japonci brez vojne napovedi napadli ameriško vojaško oporišče Pearl Harbour na Havajskem otočju. S tem so vstopile v vojno tudi ZDA.

Istočasno so Japonci napadli tudi Filipine in Malajski polotok. Ogrozili so britansko oporišče Singapur, ki je varovalo prehod v Indijski ocean. Japonski sta ZDA in Velika Britanija napovedali vojno. V nekaj mesecih se je Japonska nevarno približala Avstraliji. Z zasedbo ogromnih ozemelj pa si je zagotovila oskrbo s pomembnimi surovinami, z nafto, kavčukom, kositrom.

Vojna v letu 1942

Vojna na Atlantiku

Američani so že od leta 1941 izčrpno pomagali Evropi v boju proti fašizmu. Nemci so na vsak način hoteli čim bolj motiti ali celo onemogočiti oskrbo. Nemške podmornice so zaveznikom povzročile tolikšne izgube, da so podate o njih prenehali objavljati. Oskrba z vojaškim materialom je bila nujna. Vojna na Atlantiku je bila tako prva, ki so jo zavezniki skušali izboriti.

REZULTATI PODMORNIŠKE VOJNE NA ATLANTIKU 1939-1945 (v 1000 tonah)

Leto	Zavezniške sile (ladjevje)	Nemci (podmornice)
1939	810	9
1940	4407	22
1941	4398	35
1942	8245	85
1943	3611	237
1944	1422	241
1945	454	153
skupaj	23247	697

Razlogi za zmago zavezniških sil

Ladje so plule v konvojih z močno vojaško zaščito. Za odkrivanje sovražnika so že učinkovito uporabljali radar.

Tovorne ladje serije "Liberty" so izdelovali samo 6 tednov po kosih, ki so jih na koncu zmontirali skupaj.

Britanci so razvozlati delovanje nemškega šifrirnega stroja "Enigma" in tako brali tajna nemška sporočila in načrte.

Vzhodna fronta

Na vzhodu se je z neuspelo nemško izvedbo načrta Barbarosse končala bliskovita vojna. Fronta se je ustavila na črti, ki je segala od obkoljenega Leningrada, mimo predmestja Moskve do Kavkaza.

Poleti 1942 se je na južnem delu vzhodne fronte začela splošna ofenziva. Krak napada je bil usmerjen proti industrijskemu Stalingradu. Začeli so se izčrpavajoči spopadi od hiše do hiše, ki so zahtevali ogromno žrtev.

Novembra 1942 je Rdeča armada zbrala sile in začela protinapad. Obkolila je več kot 330000 mož, ki so jih oskrboval z letali iz zraka. Obroč se je vse bolj stiskal. Zmanjkalo je hrane in streliva. Stalingrad je bil povsem porušen.

Zmaga pri Stalingradu (Caricinu, Volgogradu) je imela velik vojaški pomen, okupiranim ljudstvom je vlila upanje na zmago. Rdeča armada je nadaljevala s prodorom na zahod. Tako sta se poleti 1943 pri Kursku, na razmeroma ozkem prostoru spopadli dve tankovski armadi - skupaj več kot 1500 tankov.

Vojna v letu 1943

"Bakla" v Afriki

Nemški načrt v Severni Afriki je predvideval, da bi se afriške enote združile z enotami južnega dela fronte v Sovjetski zvezi. S tem bi sklenili lok v vzhodnem Sredozemlju.

Po nemških uspehih generala Rommla v severni Afriki so Britanci konec leta 1942 pri El Alameinu začeli velik protinapad. Nemško-italijanske enote so se umaknile v Libijo. Istočasno pa so se v Maroku in Alžiriji izkrcale ameriške in britanske enote. Zavezniški silam sta poveljevala ameriški in angleški general Dwight Eisenhower in Bernard Montgomery. To je bila operacija "Bakla" (Torch).

Zavezniki s napredovali počasi in boji so trajali do maja 1943, ko so Anglo-Američani **osvobodili vso severno Afriko**. V ujetništvo je prišlo okoli 250000 nemških in italijanskih vojakov.

Pad Italije

V skladu s Churchillovim strateškim zamislim, so zahodni zavezniki 10. julija začeli izkrcavanje na Siciliji, ki je bil prvi korak pri odstranitvi Italije iz vojne. Čeprav so se sile osi silovito odpirale, je hitro postalo jasno, da se morajo odmakniti na italijansko kopno. Med tem so vsi dogodki vplivali fašistične vodje v Rimu, ki so 21. julija Mussolinija pahnili s prestola in ga aretirali. Nova vlada je takoj po tajno začela razmišljati o kapitulaciji.

Do kapitulacije je prišlo 8. septembra, ko je skupaj z njo moral biti koordinirano veliko izkrcanje na Salerni. No, nemške moči so se pod komando feldmaršala Kesselringa pokazale, kot zelo večji, saj so v obrambi proti zahodnih zaveznikov, spet okupirali Italijo. Mussolinija so z akcijo nemških komandosov rešili iz zapora in ga postavili na čelo Italijanske socialne republike. Nemci so še vedno zadrževali zaveznike pri mestu Monte Cassino, okoli katerega so se bile bitke še več mesecev.

Teheranska konferenca

Od 28. novembra do 1. decembra 1943 so se v Teheranu sešli trije voditelji (Roosevelt, Stalin, Churchill) protifašistične koalicije. Pretehtali so razmere na bojiščih in usklajevali nadaljnje akcije.

- Sporazumeli so se, da bodo uskladili vojaške načrte.
- Stalin je vztrajal pri čim prejšnjem odprtju druge fronte v zahodni Evropi, kar bi razbremenilo Rdečo armado na vzhodu. Domenili so se, da se bo junija 1944 začela zavezniška invazija čez Rokavski preliv.
- Sovjetska zveza bo Japonski napovedala vojno.
- Jugoslaviji so zagotovili celovitost po vojni in začeli odkrito podpirati partizane pod vodstvom Josipa Broza Tita
- Neenotnost so pokazali pri ureditvi povojne Nemčije in Poljske.

Vojna v letu 1944

Osvobajanje Francije

Po poraznih izkušnjah v hriboviti Italiji, so zavezniki končno sprejeli ameriški pogled, da je treba vojno dobiti z direktnim udarcem na Nemčijo, preko ravninskega dela Zahodne Evrope. Od konca leta 1943 so se intenzivno pripravljali za veliko izkrcaje na francosko obalo, ki je dobila ime operacija Overlord. Pomorski in zračni napadi so se planirali leta in urili več mesecev.

Vsi te načrti so se zgodili 6. junija- datum, ki je šel v zgodovino kot dan-D-največja operacija izvršena do takrat. Zaveznikove moči so se izkrcale na široko fronto Normandije, namesto pri Pas de Calaisu, kot so Nemci pričakovali. Po krvavem poldrugem mesecu so se Američani uspeli prebiti v notranjost Francije, zato je Hitler ukazal, da se evakuirajo iz Francije. Istočasno se je manjša vojska uspešno izkrcala na jugu Francije.

Globoko prepričani, da se bo vojna končala do božiča, so se zavezniki odločili za zračni napad v južni Nizozemski. Ta plan, imenovan operacija Market Garden, je 17. septembra pripeljal do velikega zračnega napada, v katerem so britanski padalci naleteli na elite nemške enote. Rezultat tega je bila arnhemaska bitka, v kateri so bili Britanci zdesetkani, Nemci pa so dobili še zadnjo veliko bitko v vojni.

Zlom Nemških vzhodnih zaveznikov

Rdeča armada je od kurske bitke bila v stalnem napredovanju. V prvi polovici leta 1944 so se borbe v glavnem bile na severnem in južnem delu vzhodne fronte, pa je tako bil odsekan nemški garnizon na Krimu, se pravi da je Leningrad končno bil osvobojen.

Glavni in najspektakularnejši udarec se je začel v juniju in je nosil šifro Operacija Bagration. Z njim je bila uničena nemška vojna skupina Center in Belorusija se je osvobodila, pri tem so Sovjeti pridobili ogromno zapornikov in bazo za daljno napredovanje proti Poljski in Nemčiji.

Isti čas se je začela ofenziva na Finsko, od katere se je vlada odločila, da bo sprejela premirje. Ta odločba ni pomenila konec vojne za Finsko. Nemci so takoj pod okupacijo spravili severni del države, ki je bila zona za večmesečno bojevanje med bivšimi zavezniki (na strani osi).

Ko so Sovjeti prišli na Balkan so se Nemške čete hitro umakniti iz Grčije na sever. V Jugoslaviji so v jeseni Titovi partizani z pomočjo rdeče vojske osvobodili Beograd in se počasi transformirali v regularno vojsko, ki je držala svoj del fronte.

Vojna v letu 1945

Zlom Nemčije

Medtem se je začela zadnja velika bitka druge svetovne vojne - bitka za Berlin. Rdeča armada je mesto napadla s 6000 oklepniki, 8000 letali, 40000 topovi. Nemška vojska, ki je še vedno štela okoli milijon vojakov, se je z Odre umaknila proti Berlinu, ki so ga enote Rdeče armade 25. aprila 1945 obkolile. Istega dne sta se pri Torgau na reki Labi srečali sovjetska in ameriška vojska. Nemčija je bila presekana na dvoje. Obramba Berlina je kapitulirala 2. maja. Pred padcem Berlina je Hitler z najožjimi sodelavci 30. aprila naredil samomor. Oblast je izročil generalu Karlu Dönitzu. Ta je začel pogajanja o vdaji.

Dokument o vdaji so podpisali dvakrat - v ameriškem in ruskem poveljstvu. Tretjega rajha ni bilo več. Nemška vojska je povsod položila orožje, razen na zahodu Češkoslovaške in na severu Slovenije. Tam so se boji nadaljevali do sredine maja. Nemci in njihovi sodelavci se niso želeli predati Rdeči armadi in so hiteli k zahodnim zaveznikom.

Kapitulacija Japonske

Američani so poleti 1944 zasedli Mariansko otočje. Jeseni so se izkrkali na Filipinih. Na otočju se je simbolično izkrkal tudi ameriški tihomorski poveljnik MacArthur. Ob začetku vojne se je moral od tam umakniti in takrat je z besedami : "I, ll be back!" prisegel, da se bo vrnil.

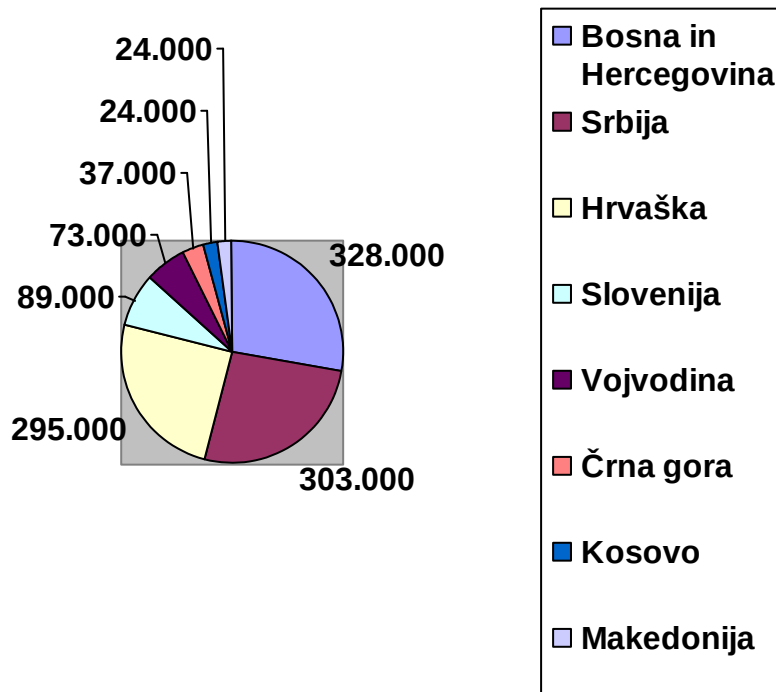
Po osvoboditvi Iwo Jime so se poleti 1945 Američani izkrkali na japonski otok Okinavo, kjer so uredili novo letalsko bazo. Bitke so bile krvave in so trajale kar tri mesece.

Po obeh atomskih bombah je japonski cesar Hirohito 14. avgusta 1945 prisilil vojaško vodstvo, da je privolilo v premirje, ponujeno na Potsdamski konferenci slaba dva tedna prej. General Douglas MacArthur, vrhovni poveljnik zavezniških sil, je na krovu bojne ladje Missouri v Tokijskem zalivu sprejel vdajo Japonce 2. septembra 1945.

S kapitulacijo Japonske se je končala druga svetovna vojna, uporaba atomske bombe pa je napovedala obdobje hladne vojne.

Jugoslavija po vojni

V Jugoslaviji je bilo ubitih okoli 1.100.000 ljudi. Največ v Bosni in Hercegovini (vsak 10. prebivalec je umrl).

Viri: www.o-4os.ce.edus.si/gradiva/zgo/2-svetovna-vojna/index.htm
http://hr.wikipedia.org/wiki/Drugi_svjetski_rat (prevedeno v slovenščino)
<http://www.historyplace.com/worldwar2/timeline/ww2time.htm>